

Konu : Yevmiye defterinin kapanış tasdikinin yaptırılmamasının müeyyideleri

SİRKÜLER

1- Yevmiye Defterinin Kapanış Tasdiki Ne Zaman Yapılır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar notere yaptırılır.” denilmektedir. Anılan yasa hükmü gereğince;

Faaliyet dönemi takvim yılı olan gerçek ve tüzel kişilerden kağıt ortamında defter tutanların 2020 yılına ait yevmiye defterinin kapanış tasdikini en geç Haziran ayı sonuna kadar notere yaptırmaları gerekmektedir.

Özel hesap dönemine tabi olan işletmelerin ise, mali yılı takip eden altıncı ayın sonuna kadar yevmiye defterinin kapanış tasdikini notere yaptırmaları gerekmektedir.

1 Sıra No’lu Elektronik Defter Genel Tebliğine göre Gerçek ve Tüzel kişiler için “Elektronik defter tutma sürecinde hesap döneminin son ayının beratının alınması kapanış onayı yerine geçecektir.” hükmü bulunmaktadır. **Elektronik defter tutan gerçek ve tüzel kişilerin hesap döneminin son ayının beratının alınması ile kapanış tasdiki yapılmış sayılmaktadır.**

2- Kapanış Tasdiki Yaptırılmamasının Sonuçları

a) Kapanış Tasdiki Yaptırmayanlara TTK’nun 562 inci Maddesi Gereğince İdari Para Cezası Hükmolunur

Yevmiye defterinin kapanış tasdikini kanunda belirtilen sürelerde yaptırmayanlar hakkımda Türk Ticaret Kanunu’nun 562’nci maddesine göre **10.242,00 TL idari para cezasına hükmolunur.**

b- Kapanış Tasdiki Yaptırmayanlar Ticari Defterlerini Kendi Lehlerine Delil Olarak Kullanamazlar

Ticari defterlerin mahkemelerde tacirin lehine delil olabilmesi için 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na uygun şekilde tutulmuş olması zorunludur. Ticari defterlerin Kanun’a uygun tutulmanın varlığından söz edebilmek için üç şartın birlikte gerçekleşmesi gereklidir:

- Tutulması zorunlu olan tüm ticari defterler eksiksiz olarak tutulmuş olmalıdır. Ticari defterlerin bir kısmının tutulmamış olması halinde, tutulan ticari defterler tacirin lehine değil, sadece aleyhine delil olarak kullanılabilir.

- Tutulması zorunlu ticari defterler usulüne uygun olarak tutulmuş olmalıdır. (TTK md. 64/I).

- Açılış ve/veya kapanış onayı aranan ticari defterlerde, bu onaylar yapılmış olmalıdır. (TTK md. 64/III)

TTK'nun 64 üncü maddesine göre, Tacirlerin defterlerinin kendi lehlerine delil olarak kullanılabilmesi için defterlerinin kanuna uygun olarak tutulması gerekmektedir. Defterlerin kapanış tasdiklerinin yaptırılmaması defterlerin kanuna uygun olarak tutulmadığını gösterir. Bu nedenle **yevmiye defterinin kapanış tasdiklerini yaptırmayanlar, ticari defterlerini herhangi bir uyuşmazlık durumunda kendi lehlerine mahkemelerde delil olarak kullanamazlar. Ayrıca kapanış tasdiki yaptırılmış ticari defterler sahibi lehine delil olmasının yanında, diğer tacirin de aleyhine delil olabilecektir. Kapanış tasdiki yaptırılmamış defterler diğer tüccarın aleyhine delil olarak kullanılamaz.**

c- Kapanış Tasdiki Yaptırmayanlar İflas Ettikleri Takdirde Taksirath Müflis Sayılırlar

İcra ve İflas Kanunu'nun 310/5 inci maddesine gereğince, kapanış tasdiki yaptırmayanlar iflas ettikleri takdirde taksirath müflis sayılırlar. Aynı zamanda Türk Ceza Kanunu'nun 162 nci maddesine göre iki aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

d- Kapanış Tasdiki Yaptırmayanların Konkordato Talepleri Reddedilir

İcra ve İflas Kanunu'nun 285. maddesine göre, konkordato talep eden borçlunun İcra Tetkik Merciiine vereceği konkordato projesine ekleyeceği cetvelde, Türk Ticaret Kanunu gereğince tutulması zorunlu defterlerin hepsinin tutulmuş olup olmadıkları gösterilir. **Defterlerine kapanış tasdiki yaptırmayan tacir, defterlerini Kanuna uygun tutmamış sayılacağından, konkordato talebi reddedilebilir.**

e- Zayi Belgesi Alınabilmesi İçin Kapanış Tasdiki Yaptırılması Gereklidir

Yargıtay, kapanış tasdiki yaptırılmamış bulunan defterlerin, yangın, su baskını ya da yer sarsıntısı gibi afetler nedeniyle kaybedilmesi halinde mahkemeden, **zayii belgesi alınmasının mümkün olmayacağı** görüşündedir.

3- Sonuç

Yukarıda yapmış olduğumuz açıklamalarımızdan da anlaşılacağı üzere tasdike tabi defterlerin kapanış tasdiklerinin yaptırılmamasının müeyyideleri ağırdır. Bu nedenle kapanış tasdiklerinin yaptırılması hususunda zen gösterilmesi ve mükelleflerin yevmiye defterlerinin kapanış tasdikini yasada belirtilen sürelerde yaptırımları yerinde olacaktır.

Bilgilerinize sunulur

Dr. Özgür ÖZKAN
YMM